

Dr. Onur YALÇIN

**SINAÎ MÜLKİYET HAKLARININ
CEBRÎ İCRASI**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XXI
GİRİŞ.....	1
I. Konunun önemi.....	1
II. İnceleme plânı	2
III. Konunun sınırlandırılması.....	3

BİRİNCİ BÖLÜM SINAÎ MÜLKİYET HAKLARINA GENEL BAKIŞ

I. GENEL HATLARIYLA SINAÎ MÜLKİYET HUKUKU VE SINAÎ HAKLAR.....	5
A. Terim sorunu ve fikrî mülkiyet kavramı ile olan ilişkisi	5
B. Sınaî mülkiyet haklarının gayri-maddî mal ve mutlak hak niteliği	8
C. Sınaî mülkiyet hakları ile ilgili olarak sınırlı sayı (numerus clausus) ilkesinin kabul edilip edilmeyeceği	11
D. Sınaî mülkiyet hakkının doğumu.....	12

E. Sinaî mülkiyet hakkının ülkeselliği	12
II. SINAÎ MÜLKİYET HAKLARI	13
A. Marka	13
1. Tanım ve kavram	13
2. Markanın türleri	15
3. Marka hakkı ve markanın tescili	15
B. Patent.....	18
1. Kavram.....	18
2. Patent merkez kavramı olarak “buluş”	19
3. Patent verilebilirlik şartları	20
a. Yenilik	20
b. Buluş basamağı.....	21
c. Sanayiye uygulanabilirlik.....	21
4. Patent verilemeyecek konu ve buluşlar.....	22
5. Patent hakkının ve patent hakkının sağladığı korumanın kapsamı	22
C. Faydalı model	23
1. Kavram.....	23
2. Patent ve faydalı model arasındaki sıkı ilişki ve ayrışan noktalar	24
D. Tasarım	26
1. Kavram.....	26
2. Tasarımın korunma şartları.....	27
3. Korumanın kapsamı ve sınırları	28
E. Entegre devre topografyaları.....	29
1. Kavram.....	29
2. Ulusal ve uluslararası düzeyde yasal çerçeve.....	30
3. Entegre devre topografyasının korunma şartları, hak sahipliği ve korumanın kapsamı	31
F. Yeni bitki çeşitleri üzerinde ıslahçı hakları.....	32
1. Kavram.....	32

2. Korunma şartları, hak sahipliği ve korumanın kapsamı.....	33
--	----

İKİNCİ BÖLÜM

MARKA HAKKININ İCRA EDİLMESİ VE CEBRÎ İCRA İŞLEMLERİ BAKIMINDAN MARKANIN GÖSTERDİĞİ ÖZELLİKLER

I. GENEL OLARAK CEBRÎ İCRA KAVRAMI VE MARKANIN CEBRÎ İCRA İŞLEMLERİNE KONU OLABİLMESİNİN GENEL ÇERÇEVESİ.....	37
II. GENEL HACİZ YOLUYLA İLÂMSIZ VE İLÂMLI İCRA TAKİBİNDE MARKA HACZİ BAKIMINDAN CEBRÎ İCRA FAALİYETİ.....	41
A. Genel olarak.....	41
B. Marka haczinin konusu.....	44
1. Tescilli markalar	44
2. Tescilsiz markalar ve marka başvurularının hukuki durumu47	
3. Markanın haciz işlemine konu olabilmesi bakımından özellik arz eden durumlar.....	51
a. Kişi adları ve kişisel unsurlar içeren markaların haczi	51
b. Haczedilen veya cebri icra işlemi sonucunda el değiştiren marka ile ilgili iltibas ve yanıltıcı algı oluşturma yönündeki iddialar	54
c. Garanti markası ve ortak markanın haczi.....	58
d. Marka lisans hakkının ve marka ile ilgili alacakların haczi.....	59
C. Haczi kabil olmayan mallara ilişkin İİK düzenlemesinin markalar bakımından uygulama alanı	62
D. Haciz işlemi	65
1. Genel olarak.....	65
2. Tescilli ve tescilsiz markalar ile marka başvurularının hacize uygulanacak hükümler ve haciz işleminin icrası	67

a.	Hacze uygulanacak hükümler	67
b.	Haczin icrası	72
aa.	Genel olarak.....	72
bb.	Tescilli markaların haczi ve bu çerçevede İİK md.79 uyarınca haczin doğrudan icrası	76
cc.	Tescilsiz markalar ile marka başvurularının haczi ve bu çerçevede İİK md.94 uyarınca haczin yerine getirilmesi.....	82
dd.	Hacizli markanın değerinin belirlenmesi.....	89
ee.	İşletme adı ve internet alan adlarının hukuki durumu.....	92
E.	Haczin etkisi ve sonuçları.....	93
1.	Genel olarak.....	93
2.	Haczin marka sahibi borçlu, alacaklı ve üçüncü kişiler bakımından meydana getirdiği etkiler.....	95
F.	Hacizli markanın paraya çevrilmesi	99
1.	Genel olarak.....	99
2.	Hacizli markanın paraya çevrilmesine uygulanacak hüküm ve paraya çevirme işleminin icrası.....	100
a.	İİK md.121'de öngörülen yöntemin genel çerçevesi	100
b.	İİK md.121 kapsamında icra mahkemesince belirlenebilecek paraya çevirme yöntemleri.....	110
aa.	Açık artırma yoluyla satış	112
bb.	Satış için memur tayini.....	116
cc.	İcra mahkemesince alınabilecek diğer tedbirler ve bu kapsamda pazarlık yoluyla satış ve alacaklının tatmini için alternatif usûller	118
G.	Markanın paraya çevrilmesinin hukuki sonuçları	127
III.	REHNİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ YOLUYLA TAKİPTE	
	REHİNLİ MARKANIN TÂBİ OLACAĞI İCRA İŞLEMLERİ..	129
A.	Genel olarak.....	129
B.	Rehinli markanın paraya çevrilmesi.....	136
1.	Rehinli markanın paraya çevrilmesine uygulanacak hükümler ve paraya çevirme işleminin icrası.....	136

---

2. Rehinli markanın özel yoldan paraya çevrilebilmesi için rehinli alacaklıya yetki verilmesi sorunu	138
IV. İFLÂSIN MARKA VE MARKA İLE İLGİLİ HUKUKİ İŞLEM VE SÜREÇLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	148
A. Genel esaslar ve müflise ait marka hakkı bakımından önem arz eden tasfiye işlemleri.....	148
B. İflâsın marka ile ilgili olarak devam eden yargılamalar ve takipler ile idari işlem ve süreçlere etkisi	157
1. Genel olarak.....	157
2. Marka ile ilgili davalar bakımından hukuki durum.....	160
3. İflâsın marka haczinin söz konusu olduğu icra takipleri üzerindeki etkisi	162
4. İflâsın açılmasının TPMK nezdinde devam eden tescil süreçlerine olan etkisi.....	163
C. İflâsın marka ile ilgili sözleşmeler üzerindeki etkisi	165
1. Genel olarak.....	165
2. Lisans sözleşmesi.....	169
3. Marka devir sözleşmesi.....	173
D. İflâs masasının aktifindeki markanın paraya çevrilmesi.....	175
1. Genel olarak.....	175
2. Açık artırma yoluyla paraya çevirme	177
3. Pazarlık yoluyla satış.....	178
4. İhtilafı talep hakları ve alacakların devri	181
V. KONKORDATO KURUMUNUN MARKA HAKKI VE MARKA İLE İLGİLİ İŞLEM VE SÜREÇLER BAKIMINDAN TAŞIDIĞI ÖZELLİKLER.....	183
A. Adi konkordato	183
B. Malvarlığının terki suretiyle konkordato	190

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MARKA HAKKI DIŞINDAKİ SINAİ
HAKLARIN CEBRÎ İCRASI VE BU HAKLAR
BAKIMINDAN ÖZELLİK ARZ EDEN CEBRÎ
İCRA İŞLEMLERİ

I. PATENT VE FAYDALI MODEL	193
A. Genel olarak.....	193
B. İlâmlı ve genel haciz yoluyla ilâmsız icra takibinde patent ve faydalı model haczi bakımından cebri icra faaliyeti	194
1. Genel olarak.....	194
2. Patent ve faydalı model haczinin konusu	195
a. Henüz buluş olarak nitelendirilmeye elverişli olmayan fikrî çalışmalar	195
b. Tamamlanmış ancak henüz patent başvurusuna konu olmamış buluşlar	198
c. Patent ve faydalı model başvuruları (tamamlanmış ve patent/faydalı model başvurusuna konu olmuş buluşlar)	204
d. Patent hakkı (Patentlenmiş buluşlar)	205
e. Patent lisans hakkının ve patentle ilgili alacakların haczi	208
3. Haczi kabil olmayan mallara ilişkin İİK düzenlemesinin patent bakımından uygulama alanı.....	209
4. Haciz işlemi.....	211
5. Hacizli patent ve faydalı modelin paraya çevrilmesi ve paraya çevirme yöntemleri içinde pazarlık usûlünün özel önemi	213
C. Rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipte rehinli patent ya da faydalı modelin tâbi olacağı icra işlemleri	216
D. İflâsın patent ve patentle ilgili hukuki işlem ve süreçler üzerindeki etkisi	217

E. Konkordato kurumunun patent ve faydalı model ile ilgili işlem ve süreçler bakımından taşıdığı özellikler.....	218
II. TASARIM	218
A. Genel olarak.....	218
B. İlâmlı ve genel haciz yolu ile ilâmsız icra takibinde tasarım haczi bakımından cebri icra faaliyeti	219
1. Genel olarak.....	219
2. Tasarım haczinin konusu.....	219
a. Henüz tasarım olarak nitelendirilmeye elverişli olmayan fikrî çalışmalar	219
b. Tamamlanmış ancak tescil başvurusuna konu olmamış tasarımlar ile tescilsiz tasarımların hukuki durumu.....	220
c. Tasarım tescil başvurusu (Tamamlanmış ve tescil başvurusuna konu olmuş tasarımlar)	223
d. Tasarım hakkı (Tescil edilmiş tasarımlar)	225
e. Tasarım lisans hakkının ve tasarımla ilgili alacakların haczi	226
3. Haczi kabil olmayan mallara ilişkin İİK düzenlemesinin tasarım bakımından uygulama alanı	227
4. Haciz işlemi.....	227
5. Hacizli tasarımın paraya çevrilmesi.....	228
C. Rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipte rehinli tasarımın tâbi olacağı icra işlemleri.....	230
D. İflâsın tasarım ve tasarım ile ilgili hukuki işlem ve süreçler üzerindeki etkisi	231
E. Konkordato kurumunun tasarım ile ilgili işlem ve süreçler bakımından taşıdığı özellikler	231
III. ENTEGRE DEVRE TOPOGRAFYALARI.....	232
A. Genel olarak.....	232
B. İlâmlı ve genel haciz yolu ile ilâmsız icra takibinde entegre devre topografyası haczi bakımından cebri icra faaliyeti.....	233

1. Genel olarak.....	233
2. Entegre devre topografyası haczinin konusu.....	233
a. Entegre devre topografyasının geliştirilme aşamaları bakımından hukuki durum.....	233
b. Entegre devre topografyası lisans hakkının ve entegre devre topografyası ile ilgili alacakların haczi....	237
3. Haczi kabil olmayan mallara ilişkin İİK düzenlemesinin entegre devre topografyası bakımından uygulama alanı.....	238
4. Haciz işlemi.....	238
5. Hacizli entegre devre topografyasının paraya çevrilmesi....	240
C. Rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipte rehinli entegre devre topografyasının tâbi olacağı icra işlemleri	241
D. İflâsın entegre devre topografyası ile ilgili hukuki işlem ve süreçler üzerindeki etkisi.....	242
E. Konkordato kurumunun entegre devre topografyası ile ilgili işlem ve süreçler bakımından taşıdığı özellikler	243
IV. YENİ BİTKİ ÇEŞİTLERİ ÜZERİNDE ISLAHÇI HAKLARI	243
A. Genel olarak.....	243
B. İlâmlı ve genel haciz yolu ile ilâmsız icra takibinde yeni bitki çeşidi üzerinde ıslahçı hakkı haczi bakımından cebri icra faaliyeti.....	244
1. Genel olarak.....	244
2. Yeni bitki çeşidi üzerinde ıslahçı hakkı haczinin konusu	245
a. Yeni bitki çeşidi geliştirilme aşamaları bakımından hukuki durum.....	245
b. Yeni bitki çeşidi üzerinde ıslahçı hakkı ile ilgili tanınan lisans hakkının ve ıslahçı hakkından doğan alacakların haczi	247
3. Haczi kabil olmayan mallara ilişkin İİK düzenlemesinin ıslahçı hakkı bakımından uygulama alanı.....	249
4. Haciz işlemi.....	249
5. Hacizli ıslahçı hakkının paraya çevrilmesi.....	251

C. Rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipte rehinli ıslahçı hakkının tâbi olacağı icra işlemleri.....	252
D. İflâsın ıslahçı hakkı ile ilgili hukuki işlem ve süreçler üzerindeki etkisi	253
E. Konkordato kurumunun ıslahçı hakkı ile ilgili işlem ve süreçler bakımından taşıdığı özellikler.....	254
SONUÇ	255
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	261